T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/425
KARAR NO : 2024/532
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET:16/07/2001 tarihinde Ankara Ticaret Odasında genel sekreter yardımcısı olarak göreve başlayan davacının 12/02/2019 tarihi itibariyle danışman kadrosuna atanmasına ilişkin Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu kararının iptali ile yoksun kalınan parasal haklarının ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ****
Vekili: ****
Davalı : Ankara Ticaret Odası Başkanlığı
Vekili: ****

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Ankara Ticaret Odasında genel sekreter yardımcısı olarak görev yapmakta iken, mali işler müdürlüğü veznelerindeki nakit ve kredi kartı işlemleri ile ilgili olarak birinci kısmı bitirilmiş, ikinci kısmı halen devam eden soruşturma ile 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin satın alma işlemlerine yönelik olarak yürütülen incelemenin sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi gerektiğinden bahisle, Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulunun 12/02/2019 tarih ve 15/587-002 sayılı kararı uyarınca danışman kadrosuna atandığını ifade ederek, bu atanma işleminin iptali ile müvekkilinin yoksun kaldığı parasal haklarının, görev değişikliğinin yapıldığı tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle, idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 18. İdare Mahkemesi 24/06/2019 tarih ve E.2019/731, K.2019/1426 sayılı kararı**ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1/a bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuş, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi 17/12/2020 tarih ve E.2020/1109, K.2020/1492 sayılı kararı ile, istinaf isteminin kesin olarak reddine karar vermiştir. Bu kararın temyiz edilmesi üzerine, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi 04/02/2021 tarih ve E.2020/1109, K.2020/1492, Temyiz No:2021/21 sayılı kararı ile, dairelerince verilen kararın kesin nitelikte olduğu sonucuna varıldığından davacının temyiz isteminin reddine karar vermiş, bu karar da davacı vekilince temyiz edilmiştir. Danıştay 8. Dairesi 08/11/2022 tarih ve E.2021/2363, K.2022/6330 sayılı kararı ile Bölge İdare Mahkemesi kararının onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyanın incelenmesinden, Ankara Ticaret Odası'nda genel sekreter yardımcısı olarak görev yapmakta iken danışman kadrosuna atanan davacı tarafından, Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulunun 12/02/2019 tarih ve 15/587-002 sayılı kararı gereğince, mali işler müdürlüğü veznelerindeki nakit işlemleri ve kredi kartı işlemleri ile ilgili olarak birinci kısmı bitirilmiş, ikinci kısmı halen devam eden soruşturma ile 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin satın alma işlemlerine yönelik olarak yürütülen incelemenin sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi amacıyla danışman kadrosuna atanması işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, davacının Ankara Ticaret Odası'nda 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi sözleşmeli personel olarak görev yaptığı ve uyuşmazlığın Oda Yönetim Kurulu Kararı ile danışman kadrosuna atanma işlemi olduğu anlaşıldığından, yukarıda yer verilen Yasal düzenlemeler uyarınca davanın görüm ve çözümünde İş Mahkemesi (Adli Yargı)'nın görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin (Hukuk Bölümü) 26/03/2018 tarih ve Esas no: 2017/789, Karar no: 2018/135 sayılı kararı da bu yöndedir..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Ankara 21. İş Mahkemesi E.2023/210 sayısına kayıtlı dosyanın 15/02/2024 celse tarihli duruşmasında; *"Davacı vekilinden soruldu; beyan dilekçemizi tekrar ederiz, Ankara 4. İş Mahkemesi'nin başvurusu üzerine Uyuşmazlık Mahkemesinden İdari Yargının görevli olduğu kararının çıkması dışında, Mahkemenizce görevsizlik kararı verilerek aynı süreç yeniden başlayacağından yargı yerinin belirlenmesi bakımından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini talep ediyoruz, dedi.*

Davalı vekilinden soruldu; usul ve esasa ilişkin itirazlarımızı tekrar ederiz, Uyuşmazlık Mahkemesine dosyanın tekrar gönderilmesine gerek yoktur, Uyuşmazlık Mahkemesince 6 ay içerisinde karar verilmektedir ve son 2 ay kalmıştır, dosyanın gönderilmesi süreci uzatacaktır, dedi.

G.D:

1-Davacı vekilinin talebinin kabulü ile davaya bakmakla görevli yargı yolunun belirlenmesi bakımından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesince verilecek kararının sonucunun beklenilmesine,

*Bu nedenle duruşmanın 14/05/2024 günü saat 10:00 bırakılmasına karar verildi."*şeklinde duruşma tutanağı düzenlenmiştir.

5. Ankara 21. İş Mahkemesi 19/02/2024 tarih ve E.2023/210 sayılı üst yazı ile, adli yargıve idari yargı dosyasını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

6. Uyuşmazlık Mahkemesi 06/05/2024 tarih ve E.2024/98, K.2024/149 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen *"kararın gerekçeli olması"* koşulunu taşımayan Ankara 21. İş Mahkemesinin başvurusunun aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddine karar vermiştir.

7. **Ankara 21. İş Mahkemesi 13/09/2024 tarih ve E.2023/210 sayılı kararı**ile, davaya bakmaya görevli yargı yolunun İdari Yargı olduğu değerlendirildiğinden, dosyanın 2247 sayılı Kanun'un 19/1. maddesi uyarınca görevli merciin belirlenmesi için Ankara 18. İdare Mahkemesinin E.2019/731, K.2019/1426 sayılı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve eldeki işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinin vereceği karara kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dosya kapsamından toplanan delillerden; davacının davalı Ankara Ticaret Odasında 16.07.2001 tarihinden itibaren genel sekreter yardımcısı olarak çalıştığı, 12.02.2019 tarih ve 15/587-002 sayılı karar ile danışman kadrosuna atandığı, davacının işe başlama tarihinde 5590 sayılı Yasa'nın yürürlükte bulunduğu, ilgili Yasa'nın 86. maddesi gereğince yürürlüğe giren Oda, Borsa ve Birlik Personel Yönetmeliği hükümleri uyarınca davacının "statü hukuku"na göre, davalı Ankara Ticaret Odasında yapmış olduğu işler itibarı ile asli ve sürekli görevlerde çalıştırılan "memur" olarak istihdam edildiği, 5590 sayılı Yasa'yı yürürlükten kaldıran ve 01.06.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 73. maddesinde; Oda, Borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenlerin Kanun'da yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi olacakları düzenlenmiş ise de; aynı Kanun'un geçici 12. maddesinde, Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte Oda, Borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunacağı hüküm altına alınmıştır. Bu durumda Yasa'nın yürürlük tarihinden önce, 16.07.2001 tarihinde statü hukukuna tabi olarak, kadro karşılığı istihdam edilmiş olan davacının mevcut statüsünü koruyacağı, işe giriş tarihi esas alındığında dava konusu talepler bakımından yargısal denetimin İdari Yargı yerlerinde yapılması gerektiği yönünde kanaat oluşmuştur. (Emsal nitelikte Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 26.12.2022 tarih ve 2022/513 esas, 2022/712 karar sayılı kararı bu yöndedir.)..."*

8. Ankara 21. İş Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

> *"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*
>
> *a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*
>
> *b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları*
>
> *c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari*

sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

10. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "*H. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları*" başlıklı 135. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir. "*

11. 01/06/2004 tarih ve 25479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren5174 sayılıTürkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun "*Odalar*" başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"*Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.*"

12. 5174 sayılı Kanun'un "*Oda, borsa ve Birlik personeli*" başlıklı 73. maddesi şöyledir:

"*Oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanununa tâbidir.*"

13. 5174 sayılı Kanun'un geçici 3. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan tüzük ve yönetmeliklerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.*"

14. 5174 sayılı Kanun'un geçici 12. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunur.*"

15. 5174 sayılı Kanun'un "*Yürürlükten kaldırılan hükümler"* başlıklı 103. maddesinin ilk iki fıkrası şöyledir:

"*8.3.1950 tarihli ve 5590 sayılı "Ticaret ve Sanayi Odaları", "Ticaret Odaları", "Sanayi Odaları", "Deniz Ticaret Odaları", "Ticaret Borsaları" ve "Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği" Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.*

Diğer mevzuatla 8.3.1950 tarihli ve 5590 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır."

16. Yürürlükten kaldırılan 5590 sayılı *"Ticaret ve Sanayi Odaları", "Ticaret Odaları", "Sanayi Odaları", "Deniz Ticaret Odaları", "Ticaret Borsaları"* ve *"Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği"* Kanunu'nun "*Tarif*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 17/4/1986 – 3277/1 md.) Ticaret ve Sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları ve deniz ticaret odaları; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini, ahlâk ve tesanüdünü korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetleri görmek amacıyla kurulan kamu kurumu niteliğinde tüzelkişiliğe sahip meslek kuruluşlarıdır.*"

17. 18/05/1983 tarih, 83/6620 no.luBakanlar Kurulu Kararıyla çıkarılıp, 05/08/1983 tarih, 18126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan; 5590 sayılı Kanun'un 2567 sayılı Kanun'la değiştirilen 86. maddesi gereğince odalar, borsalar ve Birlik memur, sözleşmeli ve geçici personeli ile hizmetlilerin özlük hakları ve ayrılma tazminatı ile ilgili esasları düzenlemek amacıyla hazırlandığı belirtilen ve halen yürürlükte olduğu anlaşılan; *"Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları, Türkiye Ticaret Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Personel Yönetmeliği"*nin "*Çalıştırma Biçimleri*" başlıklı 3.maddesi şöyledir:

"*Odalar, borsalar ve Birlik hizmetleri memurlar, sözleşmeli ve geçici personel ile hizmetliler eliyle yürütülür.*

a) Memurlar: Asil ve sürekli görevlerde çalıştırılan kadrolu personeldir.

b)(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.) Sözleşmeli personel:Asli ve sürekli görevlerde kadrolu memur ve hizmetli personel dışında, sözleşme ile istihdam edilen personeldir.

c)(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.) Geçici personel bir yıldan az süreli veya mevsimlik görevlerde sözleşme ile istihdam edilen personeldir.

d)Hizmetliler: Odalar, borsalar ve Birlik'in asli ve sürekli görevlerinin yerine getirilebilmesi için lüzumlu olan destek ve yan hizmetlerde çalışan kadrolu personeldir. "

18. Aynı Yönetmeliğin "*Ödev, Sorumluluklar ve Yasaklar*" başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"*657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "ödev ve sorumlulukları" hakkındaki 6 - 16 ncı maddeleri ile "yasaklar"a ilişkin 26 - 31 inci maddeler odalar, borsalar ve Birlik personeli hakkında da uygulanır.*"

19. Aynı Yönetmeliğin "*Kadroların tesbiti*" başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"*Odalar, borsalar ve Birlik'de hizmetlerin gerektirdiği bütün görevler için görevi, ünvanı, adet ve derecesi belirtilmek suretiyle kadrolar bir cetvel halinde tesbit edilir.*

Kadrosuz personel çalıştırılamaz."

20. Aynı Yönetmeliğin "*Derecelerin Tesbiti*" başlıklı 11. maddesi şöyledir:

"*Göreve ilk defa alınacakların öğrenim durumlarına göre girebilecekleri ve yükselebilecekleri derece ve kademeler 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesindeki ortak hükümlere göre tesbit olunur.*"

21. Aynı Yönetmeliğin "*Sözleşmeli Personel*" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)*

Sözleşmeli personele verilecek aylık ücret, aynı kadro unvanında, kadrolu olarak çalışan emsali personele ödenen derece/kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı, ek gösterge, ödenek, özel hizmet tazminatı, çocuk ve aile yardımı toplamından az ve bu meblağın 2 katından fazla olmamak kaydı ile; her bir görev alanı için, görevin hiyerarşideki yeri, önemi, ağırlığı ve güçlüğü ile kuruluşun bütçe imkanları gözönünde bulundurularak, oda ve borsalarda meclisler, Birlik'te ise Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

Sözleşmeli personel, en çok üç ay süreyle denenmek kaydı ile işe alınır. Deneme süresi sonunda işe devamı idarece uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri yenilenmez ve işten çıkarılırlar."

B.Yargı Kararı

22. Uyuşmazlık Mahkemesi 21/10/2019 tarih ve E.2019/581, K.2019/674 sayılı kararı ile,idari yargı yerinde; Kumluca Ticaret ve Sanayi Odasında Ticaret Sicil Memur Yardımcısı olarak görev yapan davacının, sözleşmeli statüde görev yaptığına ve ücretlerinin ay sonunda ödeneceğine ilişkin olarak tesis edilen Oda işleminin iptali; adli yargı yerinde ise, davacının fiilen çalışmaya başladığı tarih dikkate alınarak devlet memuru statüsünde çalıştığının tespitine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"*Kuruluş amaçları, kamu yararı; faaliyet konuları ise kamu hizmeti olup, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahip olan ve tek taraflı işlemlerle, yeni hukuki durum yarattıkları için personeli de kamu hukukuna tabi olan oda, borsa ve birliklerin kamu hizmeti görmek amacıyla 5590 sayılı Yasanın yürürlükte olduğu dönemde, personeliyle yaptıkları idari sözleşme niteliğindeki uyuşmazlıklara ilişkin davaların görüm ve çözüm yerinin idari yargı yeri olduğu tartışmasızdır.*

Buna karşılık, 5174 sayılı Kanunun 73. maddesinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenlerin bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanununa tabi olduğunun; Kanunun Geçici 12.maddesinde iseKanunun yürürlüğe girdiği 1/6/2004tarihinde oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunduğunun belirtildiği görülmektedir.

Bu bağlamda somut olay irdelendiğinde; davacının fiilen çalışmaya başladığı tarihten, 1.6.2014 tarihinden önce işe başlaması konusunda Kurum yetkili organlarınca yapılan işlemlerden bahisle memur statüsünde olduğunu iddia ettiği gözetildiğinde; 5174 sayılı Kanunun yürürlük tarihi ve geçiş maddeleri de dikkate alınarak,Kurum tarafından tesis edilen işlem ya da işlemlerin hangisinin hukuki sonuç doğurduğunun yargısal denetiminin, 2577 Sayılı Kanunun, "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin

sınırı" başlıklı 2.maddesinin 1 fıkrasında tanımlanan iptal davaları kapsamındaidari yargı yerlerinde yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

23. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İş Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

24. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

25. Dava, davacının Ankara Ticaret Odasında genel sekreter yardımcısı olarak görev yapmakta iken danışman kadrosuna atanmasına ilişkin Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu'nun 12/02/2019 tarih ve 15/587-002 sayılı kararının iptali ile yoksun kalınan parasal hakların görev değişikliği yapıldığı tarihten itibaren yasal faiziyle ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

26. Belirtilen Kanun ve Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 5174 sayılı Kanun'un geçici 12. maddesi uyarınca, Kanun'un yürürlüğe girdiği 01/06/2004tarihinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunduğu; yine 01/06/2004 tarihinden önce, 5590 sayılı Kanun ve Kanun'un 86. maddesi uyarınca çıkarılan Yönetmelik kapsamında kamu personeli statüsünde istihdam edilen sözleşmeli personelin mevcut statüsünü sürdürdüğü, her ne kadar, 5174 sayılı Kanun'un 73. maddesinde *"Oda, borsa Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanununa tâbidir."* hükmü ile oda personelinin 4857 sayılı İş Kanunu'na göre istihdamı öngörülmüş ise de, İş Kanunu hükümlerinin 5174 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan durumlarda uygulanacağı anlaşılmıştır.

27. Dava dosyalarının incelenmesinden, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Daire Başkanlığının 06/02/2017 tarih ve ...034 sayılı Hizmet Tespiti konulu yazısından, davacının 5174 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 16/07/2001 tarihinde sözleşmeli personel olarak görevine başladığı, davacı ile oda arasında ilk olarak geçici personel hizmet belgesi düzenlendiği, Oda'daki görevinden dolayı 15/08/2001 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanun'un geçici 192. maddesi uyarınca ilgisinin sağlandığı, davacının 12/01/2017 tarihli dilekçesinde 09/11/2015 tarihinden itibaren Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfi Genel Müdürlüğüne prim ödemeye devam ettiği ve genel sekreter yardımcısı olan davacının Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulunun 12/02/2019 tarih ve 15/587 karar numaralı kararı ile danışman kadrosuna atanmasına karar verildiği, iş bu Yönetim Kurulu Kararının iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

28. Kuruluş amaçları kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmeti olup, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahip olan ve tek taraflı işlemlerle, yeni hukuki durum yarattıkları için personeli de kamu hukukuna tabi olan oda, borsa ve birliklerin kamu hizmeti görmek amacıyla 5590 sayılı Kanun'un yürürlükte olduğu dönemde, personeliyle yaptıkları idari sözleşme niteliğindeki uyuşmazlıklara ilişkin davaların görüm ve çözüm yerinin idari yargı yeri olduğu tartışmasızdır.

29. Buna karşılık, 5174 sayılı Kanun'un 73. maddesinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenlerin bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olduğunun Kanun'un geçici 12. maddesinde iseKanun'un yürürlüğe girdiği 01/06/2004tarihinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunduğunun belirtildiği görülmektedir.

30. Bu bağlamda somut olay irdelendiğinde; davacının fiilen 2001 tarihinde çalışmaya başladığı, 01/06/2004 tarihinden önce işe başlaması nedeniyle ve kurum yetkili organlarınca yapılan işlemlerden bahisle memur statüsünde olduğunu iddia ettiği gözetildiğinde; 5174 sayılı Kanun'un yürürlük tarihi ve geçiş maddeleri de dikkate alınarak,Kurum tarafından tesis edilen işlem ya da işlemlerin hangisinin hukuki sonuç doğurduğunun yargısal denetiminin, 2577 Sayılı Kanun'un, "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı*" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında tanımlanan iptal davaları kapsamında idari yargı yerlerinde yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

31. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 21. İş Mahkemesinin 13/09/2024 tarih ve E.2023/210 sayılı başvurusunun kabulü ile Ankara 18. İdare Mahkemesinin 24/06/2019 tarih ve E.2019/731, K.2019/1426 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 21. İş Mahkemesinin 13/09/2024 tarih ve E.2023/210 sayılıBAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 18. İdare Mahkemesinin 24/06/2019 tarih ve E.2019/731, K.2019/1426 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

02/12/2024 tarihinde, Üyeler Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

K A R Ş I O Y

Dava, davacının Ankara Ticaret Odasında genel sekreter yardımcısı olarak görev yapmakta iken danışman kadrosuna atanmasına ilişkin Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu'nun 12/02/2019 tarih ve 15/587-002 sayılı kararının iptali ile yoksun kalınan parasal hakların görev değişikliği yapıldığı tarihten itibaren yasal faiziyle ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

01.06.2004 tarih ve 25479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5174 sayılı "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun "Oda, borsa ve Birlik personeli" başlıklı 7 3. madde s inde; "Oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanununa tâbidir.", Geçici 12.maddesinde "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunur." şeklinde düzenlemelere yer verildikten sonra, aynı Kanunun 103.maddesiyle, 08.03.1950 tarih ve 5590 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Buna göre, İdarî yargı yerlerinde açılabilen İdarî davaların, bir tarafını idarenin teşkil ettiği ve bunların kamu hukukuna tâbi hukukî uyuşmazlıkları kapsadığı; buna karşın İş Kanunu'na tâbi iş sözleşmelerinin feshinden dolayı işveren ile işçi arasında ortaya çıkan özel hukuka tâbi hukukî uyuşmazlıkların çözüm yerinin iş mahkemeleridir.

Davacının Ankara Ticaret Odasında kendi rızasıyla 4857 sayılı İş Kanununa tâbi sözleşmeli personel olarak görev yaptığı ve uyuşmazlığın danışman kadrosuna atanmasına ilişkin yönetim kurulu kararının iptali isteminden

kaynaklandığı ve işçi ile işveren arasında ortaya çıkan özel hukuka tabi bir uyuşmazlık olduğu anlaşıldığından, davanın görüm ve çözümünde Adli Yargı görevlidir. Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 26.03.2018 tarih ve E:2017/789, K:2018/135 sayılı kararı da bu yöndedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin göreve ilişkin içtihadının benzer durumlardaki davacılar hakkında uygulanmasının yargı kararlarındaki istikrar açısından önemli olduğundan karara katılmıyoruz.

Üye	Üye
Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN